

SVE ZA 5

OBRAZOVANJE

JE LI HRVATSKA SPREMNA ZA CJELODNEVNU ŠKOLU

Previše skeptika i premalo konkretnih odgovora

OBJAVLJENO: 17. RUJNA 2023.

NAPISAO: SVE ZA 5

Iako je eksperimentalno provođenje cjelodnevnih škola otpočelo, ipak, još uvijek je dio javnosti skeptičan, posebno kad je riječ o najavi da će se do 2027. godine stvoriti uvjeti da zaživi u svim osnovnim školama. Tu svoju skepsu, unatoč, kako prosvjetne vlasti tvrde osiguranim novcem, temelje na podatku da još velik broj osnovnih škola radi u dvije, a značajan broj u čak tri smjene.

Prema podacima Ministarstva obrazovanja i znanosti u dvije smjene radi tako 45,85 posto škola ili njih 425, a pohađa ih 61,6 posto učenika od ukupnog broja osnovaca.

U jednoj smjeni radi 53,18 posto škola odnosno njih 493, a pohađa ih 37,22 posto učenika.

Najveći izazov su svakako škole koje još uvijek rade u tri smjene. Riječ je o deset škola, a najveći broj ih je u Splitu, odnosno Splitsko dalmatinskoj županiji, jedna u Zadru i dvije u Zagrebu.

Dakle u tri smjene rade pet splitskih škola i to: **Osnovna škola Split 3, Mertojak, Mejaši, Pujanke i Područna škola Sirobuja Osnovne škole Kamen – Šine.**

Trosmjenski rad ima i škola **Kneza Trpimira iz Kaštel Gomilice, OŠ Kraljice Jelene iz Solina, te OŠ Šimuna Kožičića Benje iz Zadra, te dvije zagrebačke osnovne škole Ante Kovačića i OŠ Remete.**

Za prvu fazu, uglavnom opremanja raspisan je poziv i škole su se već prijavile, a poziv za sudjelovanje u izgradnji ili dogradnji novih škola, kako bi svi učenici osnovnih škola bili u jednoj smjeni tek će se raspisati.

Kao što je poznato za sada su osigurana 302 milijuna eura, a za drugu fazu, koja obuhvaća izgradnju novih škola i sportskih dvorana za postojeće jednosmjenske škole milijardu eura.

Niz izazova

Poučeni iskustvima s obnovom škola stradalih u potresima kako u Zagrebu tako i u Petrinji, mnogi se pitaju, a zapitali su se to i saborski zastupnici je li Hrvatska spremna u sljedeće četiri godine izgraditi ili značajno dograditi petstotinjak škola i sportskih dvorana.

Osim izgradnje potrebnih objekata, prijelaz na jednosmjensku nastavu nosi sa sobom čitav niz izazova – od organizacije rada škola, motivacije učitelja, primjerenost metoda učenja i poučavanja, izazove suradnje s roditeljima koji su već u dvije škole na samom početku provođenja eksperimentalne faze, pokazali da nisu raspoloženi za cjelodnevnu školu upozoravajući da će djeci tako premalo vremena ostati za obitelj i socijalne kontakte izvan škole.

Upozoravalo se također, da je najprije trebalo osigurati potrebnu infrastrukturu, a potom u skladu sa zanimanjem i potrebama roditelja organizirati cjelodnevnu nastavu, koja će, na način kako se radi, učenicima i roditeljima biti nametnuta – upozoravali su saborski zastupnici. Da mnogo toga javnosti nije po volji govori i podatak da je u dva tjedna, koliko je trajala javna

rasprava o tom projektu, pristiglo čak 2 800 primjedbi i komentara, najviše od učitelja i uglavnom negativnih.

Mnogi su cjelodnevnu školu shvatili kao cjelodnevnu nastavu računajući da će djeca u školi biti čak do 17 sati. Ministar znanosti i obrazovanja Radovan FUCHS u nekoliko navrata je u javnosti to tumačio, naglašavajući da „**nitko ne oduzima djecu roditeljima**“, kako se to ponekad interpretira te ističući

da će djeca u prva četiri razreda u školi obvezno biti najdulje do 14.05 sati, a stariji najdulje do 14.40 sati.

Isticao je također da će se program cjelodnevne škole kontinuirano dograđivati i da prelazak za četiri godine na cjelodnevnu školu neće značiti i otkaze učiteljima. Međutim, skeptičnost kod mnogih i dalje postoji, a velik dio javnosti se pita zašto se nije išlo na intenziviranje produženog boravka te zašto se u organizaciji nisu koristila dosadašnja ***dobra iskustva, primjerice riječke Osnovne škole Nikola Tesla koja cjelodnevnu nastavu uspješno provodi već 44 godine.***

Zanimljivo je i to da se u anketi „Jutarnjeg lista“ čak 77 posto ispitanih usprotivilo uvođenju cjelodnevne škole.

Škole odlučuju o mnogočemu

Posljedica je to dijelom i niza nespretnosti i pogrešaka u prezentaciji projekta, brojnih reformskih pokušaja od kojih većina nije donijela očekivane rezultate, ali i stajališta roditelja kojima je produženi boravak djece u školi „zagužvao“ dan, posebno ako djeca pohađaju nekoliko vanškolskih aktivnosti.

Je li im ***uvođenje „potpomognutog učenja“*** odnosno instrukcija u školu, većeg broja vanškolskih aktivnosti, pojačane satnice hrvatskog jezika i matematike te uvođenje novih predmeta odgovarajuća kompenzacija za to? Očito da nije.

Mnoge i dalje muči kada će počinjati nastava, u 8 sati kao i do sada ili sat vremena kasnije, kako će se organizirati prijevoz za djecu putnike ukoliko se početak nastave pomjeri, kada će se i kako organizirati odmor za djecu, prvenstveno učenike nižih razreda kojima šestosatni boravak u školi može biti i te kako naporan.

Što se prehrane tiče tu bi, makar prema planovima, roditelji trebali biti mirni jer će djeca za vrijeme boravka u školi dobiti tri besplatna obroka.

U eksperimentalnom provođenju cjelodnevne škole, a tako bi trebalo biti i kasnije prilikom redovnog uvođenja, učenici će, osim prehrane, imati besplatne udžbenike, nastavne listiće, mape, atlase, a neće plaćati ni izvanškolske aktivnosti.

Školama koje nemaju ekipiranu stručnu službu – psihologa, pedagoga, defektologa i logopeda bit će odobreno zapošljavanje novih djelatnika.

Kao i u ukupnom dosadašnjem radu i u budućem će mnogo toga ovisiti o samoj školi, odnosno o ambicijama i mogućnostima ravnatelja. Osim što će samostalno moći odlučiti o vremenu početka nastave, također će imati priliku dogovoriti suradnju s glazbenim ili plesnim školama kako bi njihovi učenici te programe mogli pohađati u svojoj matičnoj osnovnoj školi.

Što se sportskih aktivnosti tiče ograničavajući faktor će i u eksperimentalnom provođenju cjelodnevne škole biti dvorane koje dio škola nema. No, kako ističu u Ministarstvu obrazovanja, taj bi se problem trebao riješiti do 2027. godine kada bi cjelodnevna škola trebala zaživjeti u potpunosti. Hoće li zaista tako biti vidjet ćemo za četiri godine, a skeptici i dalje odmahuju glavom i prstom upiru u škole stradale u potresu, od kojih jedan dio još uvijek nije obnovljen.

.....

Napisala: **Irena Kustura Rosandić**

.....

*** *Tekst je objavljen u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije.***

OZNAKE:

CJELODNEVNA NASTAVA EKSPERIMENTALNA ŠKOLA JEDNA SMJENA ŠKOLA U JEDNOJ SMJENI

PODIJELI
